

HƯ'ƠNG ÂM

• Gửi Lê Lạc Giao, Hoàng Xuân Sơn

VŨ HOÀNG THU'

Mưa cuối tháng ba. Những giọt phát phơ lẫn tròn vào tháng tư u ám. Tháng tư luôn có những cơn mây. Cơn mây đen bay thật trong bầu trời và những cơn mây hấp đen trí nhớ. Âm ỉ băng tầng lên men phún thạch, rìn rịn nhỏ giọt vào đáy thỉnh không. Cuồng lưu tích tụ dù âm thanh chưa hề bật tiếng. Như thế, giọng Astrud Gilberto nhừa nhựa bossa nova nhấn nhá bập bùng thăm thẳm. Âm jazz thấm xanh, quyến hồn samba Ba Tây ngất ngưỡng. Người rã rời như vã vào cơn mưa dù mưa chưa hề đến. Tất cả thõm lợt trong toan tính dự phòng, dật dờ đối phó dù chẳng có gì nhất thiết xảy ra, How unmoved and cold / I must have seemed. Hình như thế, bất động trong lạnh hàn. Hình như thế, mất em mà em nào đã mất. Bất động hay băng cứng là trạng thái của những ngày đầu tháng tư.

Now she's gone away
And I'm alone with the memory of her last look
Vague and drawn and sad
I see it still
All her heartbreak in that last look
Why she must have asked
Did I just turn and stare in icy silence (*)
Giờ đây người xa khuất mù khơi
Bời bời ký ức tôi dung nhan nàng lần chót
Mơ hồ quyến rũ lẫn buồn tênh
Tôi thấy rõ như hiện tiền
Nỗi đoạn trường nàng trào dâng khóe mắt hôm nao

Sao người không hề lên tiếng
Khi tôi quay lưng với ánh mắt vô tâm
(VHT phỏng dịch)

Bài hát không gọi về hình bóng một người nữ nào trong hồn tôi, chỉ thấy bập bùng một nỗi ray rứt không nguôi. Về một thứ vô hình nhưng trói buộc, xa khuất mà vẫn hiển hiện từ tâm, thứ mạng lưới không có dây đan, thâm trầm trói kín. Như Hương âm. Như tiếng quê nhà một ngày u mù tháng tư bật dậy. Như tên gọi Hibiki, giọt vàng óng chảy dài theo thực quản sau khi bào xước tê dại đầu lưỡi và cơn hậu chấn bốc rần vị giác từng vị ngọt.

Tôi nhớ những đêm đối ẩm với nhà văn Lê Lạc Giao. Anh thật lãng mạn và tài tình khi gọi tên chai rượu whiskey Nhật “Hibiki” là Hương Âm. Hibiki, tiếng Nhật 響, có nghĩa là cộng hưởng, hay âm vọng. Khi hơi men cộng hưởng cùng nỗi nhớ nhà bật lên một lời vọng, tiếng đó nào khác gì hương âm? Nghe anh Lê Lạc Giao nói chuyện tôi nhớ hàng dương liễu hát giọng Nhatrang những ngày mơn man gió, êm đêm sóng vỗ về đêm, vọng lại một thổ ngữ hiền hòa nơi người dân xứ biển, như âm tiếng khánh gõ nhịp hòa vang. Khánh Hòa. Tôi không cần biết nghĩa thật của Khánh Hòa là gì những giây phút đó, tôi chỉ muốn nhắm mắt rồi lăn dài trên bãi cát. Chút hương rêu, vị mặn mặn của muối lãng nồng dâng mũi. Tôi nhớ Nhatrang cực độ những lần nâng chén cùng anh.

Rồi tôi nhớ mẹ, nhớ tiếng buồn Nam Ai muôn thuở trong chiều mưa, những trận mưa khi rỉ rả, khi dồn dập bão bùng xứ Huế những lúc nói chuyện với nhà thơ Hoàng Xuân Sơn. Có đủ thăng trầm, chịu đựng trong giọng Huế của anh. Ký ức chiều Đông Am nhìn Cầu Hai trong màn mưa, mũi Chân Mây sương mờ cuối chân trời mơn một trở về một thời chinh chiến. Những người bạn bên trời lưu xứ, thân thiết mỗi lần nghe họ nói tiếng quê mình. Ôi hương âm. Gặp gỡ là những lần hồi tưởng, hương âm thành điệu âm, thứ nước cam lồ xoa êm nỗi nhớ. Chữ quê đi với chữ nhà thành quê nhà quen thuộc. Nhà, nơi có người ở, có họ hàng thân thuộc với nhau. Quê nhà là người, chính vì vậy. Người Việt xa quê nửa thế kỷ vẫn không tìm thấy quê nhà, muôn đời chốn mới vẫn là quê người.

ô kia!

liền lạc xương da

hồng ân vẽ một quê nhà nắng mưa

– Hoàng Xuân Sơn

Tôi đã quay lưng ra đi một chiều cuối tháng tư. Quê hương đó, xa tít đã 50 năm, buồn tênh, trong quẩn rữ, trong mơ hồ. Có chăng một hương mật chạy về sau cơn cồn cào bức rách như hậu vị giọt Hibiki? Tôi vẫn mãi tìm. Chiều nay nghe Insensatez, ngang ngang giọng Gilberto bỗng dưng quay quắt nhớ một chốn xưa đã không còn.

Ôi cô độc như sợi nắng chiều trong rừng ngủ.

Quê hương vờn những đêm gấm. Bạn về trong chiều lụa.

– Thi Vũ

Vũ Hoàng Thư

-Đầu tháng tư năm thứ 50 lưu xứ. (2025)-